

Po smrti člověka je nutno vyřešit určité otázky, jež se týkají majetku, který zemřelá osoba zanechala a dalších práv a povinností, které smrtí člověka nezaniknou. Těmito otázkami jsou například, která práva a povinnosti svého nositele přetrvávají a která s jeho smrtí zaniknou. Některá práva a povinnosti jsou s ohledem na svoji ryze osobní povahu spjata s osobou svého nositele a v důsledku jeho smrti zaniknou. Jiná práva majetkové povahy zásadně smrtí svého nositele nezanikají a svého nositele přetrvávají. Většina těchto práv a povinností přechází na dědice zemřelého (**dědická sukcese**), jiná pak na jiné subjekty na základě zvláštní právní úpravy. Dědické právo nám dává odpověď na otázku, kdo do těchto práv a povinností vstoupí a jak budou tento subjekt nebo subjekty určeny. Zodpovězeny musí být i další otázky, zejména pak v jakém okamžiku k přechodu práv a povinností zůstavitele na jeho právní nástupce dojde, jak budou vypořádány závazky zemřelého a kdo se má postarat o uspořádání majetkových poměrů zemřelého a jakou odpovědnost nese nabyvatel zanechaného majetku.

Odpovědi na výše zmíněné otázky (zejm. pak na otázku komu zanechaný majetek případně) dává **dědické právo v objektivním smyslu**. Rozumí se jím souhrn právních norem, které upravují přechod práv a povinností zemřelého jedince na jeho právní nástupce. Těmi jsou osoby, kterým svědčí některý z důvodů dědění a nejsou z dědění vyloučeny. Dědické právo zabezpečuje změnu v subjektech těchto práv a povinností, zabezpečuje zachování majetkových hodnot zemřelého po jeho smrti. Jde tedy o právní úpravu přechodu zanechaného majetku po smrti oprávněného subjektu na jeho právní nástupce. Souhrn majetku zemřelého, který přechází na jeho právní nástupce podle objektivního práva dědického se označuje jako dědictví nebo pozůstalost.

Kromě toho se pojem „dědické právo“ používá ještě **ve smyslu subjektivním**. Tím rozumíme souhrn práv, která určité osobě (dědici) přibudou podle objektivního práva v důsledku právní události - smrti jejího předchůdce. Jde o oprávnění určitého subjektu nebo subjektů, vstoupit do právních vztahů na místo zemřelého. Má povahu práva ryze osobního spojeného s možností dědictví přijmout nebo odmítnout a vyloučit se tak z okruhu dědiců. Nejedná se o právní čekatelství, své uplatnění má až po smrti zůstavitele a před tím, než tato právní událost nastane se jej nelze vzdát. Toto subjektivní dědické právo působí erga omnes a přechází i na dědice původně oprávněného (transmise dědictví).

Centrální normou, která upravuje dědické právo po jeho hmotněprávní stránce je část sedmá občanského zákoníku, zákona č. 40/1964 Sb., který je centrální právní normou soukromého práva v České republice. K části sedmé OZ je třeba přiřadit i § 873 OZ, který určuje, jaké právo se při dědění použije. Je jím právo platné v den smrti zůstavitele. Z procesněprávních předpisů jsou nejdůležitějšími předpisy občanský soudní řád, zákon č. 99/1963 Sb. (dále jen OSŘ), který upravuje řízení o dědictví v páté hlavě třetí části, zejména v ustanoveních § 175a až 175zd, podrobnější úpravu upravuje vyhláška č. 37/1992 Sb. o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy a notářský řád (zákon č. 358/1992 Sb. o notářích a jejich činnosti) a vyhláška č. 612/1992 Sb., o odměnách notářů a správců dědictví. Vyskytuje-li se v řízení o dědictví cizí prvek, postupuje se rovněž dle zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním (§ 17 a § 44 ZMPS).